

Jämställdhetsrådet
Minnesanteckningar

Handläggare:
Rosalind Göthberg

Minnesanteckningar från Jämställdhetsrådet

Datum: 13 november 2023

Tid: 9.00 - 12.00

Lokal: Kommunfullmäktigesalen, Stadshuset

Närvarande

Ledamöter

Tobias Smedberg (V), ordförande
Evelina Solem (KD), vice ordförande
Helena Nordström Källström (MP)
Maysaa Abdulla (UP)
Sofia Andersson (M)
Lisen Burmeister (SD)
Johanna Nivala, Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK)
Nina Almgren, Uppsala universitet
Francia Eriksson, SIU/Internationella kvinnokaféet
Marie Kim Lindström, Medborgarskolan
Andie Stendin, Antidiskrimineringsbyrån Uppsala (ADU)
Ceres Haglund, RFSL Uppsala

Övriga

Peter Andersson, Uppsala stadsmission
Karin Mellin, Barnombudet i Uppsala län (BOiU)
Marco Zamorano-Tóth, utredare, centrum mot våldsbejakande extremism (CVE)
Lenita Törning, utredare, centrum mot våldsbejakande extremism (CVE)
Anne-Sofie Nyström, FD i sociologi, lektor i barn- och ungdomsvetenskap, Uppsala universitet
Eva Christiernin (S), ordförande, utbildningsnämnden
Erik Wahlström (MP), 1:e vice ordförande, utbildningsnämnden
Daniel Eskilsson, biträdande direktör, utbildningsförvaltningen

Sophie Boekhout, verksamhetsutvecklare, utbildningsförvaltningen
Karolin Lundström (V), ordförande, idrotts- och fritidsnämnden
Maria Patel (S), 1:e vice ordförande, idrotts- och fritidsnämnden
Tilde Lind (C), ledamot, idrotts- och fritidsnämnden
Ewa Wennmark, jämställdhetssamordnare, kultur, idrotts- och fritidsförvaltningen
Emir Padovic, jämställdhetssamordnare, kultur, idrotts- och fritidsförvaltningen
Kristina Eriksson, utvecklingsledare, hållbarhetsavdelningen
Katarina Gustafsson, enhetschef, hållbarhetsavdelningen
Rosalind Göthberg, sekreterare, avdelningen för kansli

Övriga deltagare från Uppsala kommuns jämställdhetsnätverk: Karin Carlqvist, Helena Nordling, Hellin Brink, Elin Öberg, Outi Kilkki, Sofia Venemalm, Anna Jägvald och Walaa Tammela.

Mötespunkter

1. Fastställande av föredragningslista

Ordförande Tobias Smedberg (V) hälsar alla välkomna och presenterar temat för dagens möte.

Jämställdhetsrådet beslutar att fastställa den utsända föredragningslistan.

2. Reflektioner från förra sammanträdet

Jämställdhetsrådet reflekterar kring föregående sammanträde, som hade temat våld i nära relationer. Rådets ledamöter uppmanas att lyfta eventuella synpunkter på sammanträdenas upplägg.

3. Presentation av organisationer i jämställdhetsrådet - Medborgarskolan

Marie Kim Lindström berättar om medborgarskolans verksamhet.

Presentationsbilder återfinns i **bilaga 1, bild 2-16**.

4. Föreläsning: Maskulinitet, misogyni och våldsbejakande extremism – Kunskap och praktik

Marco Zamorano-Tóth och Lenita Törning (CVE) ger en kort kunskapsöversikt om maskulinitet, misogyni och våldsbejakande extremism samt går igenom metoder för att förstå och hantera oro för misogyni och våldsbejakande extremism.

Presentationsbilder återfinns i **bilaga 1, bild 18-30**.

Några sammanfattande punkter som lyfts är:

- Maskulinitet spelar roll inom den våldsbejakande extremismen och en majoritet av personer i våldsbejakande miljöer är män.
- Faktorer som psykisk ohälsa, utanförskap och personliga misslyckanden ökar risken för att personer ska söka sig till våldsbejakande miljöer och själva begå våldsbrott.

- Känsla av sammanhang, delaktighet och tillit är viktiga skyddsfaktorer. Personer som känner oro för att någon i deras närhet ska begå våldsbrott bör våga ta samtal och eventuellt göra orosanmälan.
- CVE kan erbjuda olika former av stöd i frågor som rör våldsbejakande extremism.

5. Föreläsning: Maskulinitetsnormer och förutsättningar för inkluderande utbildning

Anne-Sofie Nyström berättar om maskulinitetsnormer och könsmonster i utbildning samt om vad som krävs för att skapa trygga lärandemiljöer och en inkluderande utbildning.

Presentationsbilder återfinns i **bilaga 1, bild 32–45**.

Några punkter som lyfts är:

- Pojkar har generellt längre studieresultat än flickor men det finns stora variationer mellan ämnen och inom könskategorierna. Faktorer som klass, etnicitet och bostadsområde har också en påverkan på skolresultaten.
- Det finns svagt stöd i forskningen för att det skulle finnas en könstypisk lärandestil. Att könsanpassa pedagogiken medför istället risker som att pojkars skolmotivation underskattas, att andra typer av problem i hem- eller klassrumsmiljön förbises och att barn som inte passar in i könsstereotypen osynliggörs.
- Det är viktigt att skapa lärandekulturer som är både inkluderande och utmanande. För att uppnå det krävs goda relationer och gemenskaper både mellan lärare-elev och inom elevgrupper.

6. Dialog med inbjudna nämnder och jämställdhetsrådet om maskulinitetsnormer och tidiga insatser

Jämställdhetsrådet och de inbjudna gästerna från utbildningsnämnden med förvaltning och idrotts- och fritidsnämnden med förvaltning diskuterar och reflekterar kring vad som berörts under de båda föreläsningarna.

Under dialogen lyfts bland annat följande:

- En prosocial fritid med tillhörighet och konstruktiva sammanhang är viktigt för att förhindra att (framförallt) unga män hamnar i en våldsspiral. För att uppnå det krävs samverkan mellan förtroendevalda, förvaltning och civilsamhället. I idrotts- och fritidsnämndens fall är idrottsföreningarna särskilt viktiga och kommunens roll är att vara en samlande kraft som kan erbjuda hjälp och stöd. Ett problem som lyfts är att ökade kostnader för idrott är något som exkluderar många barn och unga.
- Inom utbildningsnämndens pågår flera insatser som i grunden handlar om att alla elever ska nå målen men som i förlängningen även kommer få positiva effekter på andra områden. Det handlar till exempel om att få fler barn att gå i förskolan och på så sätt tidigt motverka vissa former av utanförskap. Ett annat pågående arbete syftar till att stärka samarbetet mellan gymnasieskolans yrkesprogram och näringslivet för att förbättra möjligheter för elever att få jobb efter utbildningen. I det arbetet ingår även att se över könsmonster i val av yrkesprogram.

- Social tillgänglighet är lika viktig som den ekonomiska. För personer som upplever ett utanförskap kan även föreningslivet vara svårt att ta sig in i. Det behöver finnas aktiviteter och sammanhang som anpassas efter olika målgrupper samt personer som kan fånga upp och hjälpa ungdomar att hitta till olika sammanhang.
- Många unga män på SIS- eller HVB-hem har en problematisk kvinnosyn, vilket är något som bör tas upp i behandlingar.
- Sammanhang och delaktighet som positiv kraft går som en röd tråd genom hela mötet.

7. Informationspunkter

Kristina Eriksson informerar om följande punkter:

- Jämställdhetspriset och hedersomnämning 2024

Fram till den 4 december kan nämnder och förvaltningar nominera sina verksamheter till Uppsala kommuns jämställdhetspris. Under samma tid kan jämställdhetsrådets ledamöter även nominera externa aktörer till hedersomnämning via mail till Kristina.

- Orange day den 25 november

Den 25 november inträffar Orange day – internationella dagen för avskaffandet av mäns våld mot kvinnor. För att uppmärksamma detta lyser Uppsala kommun upp flera byggnader med orange belysning.

8. Sammanträdestider 2024

Jämställdhetsrådet kommer att sammanträda år 2024 enligt följande:

- Måndag 22 januari, klockan 13.00-16.00, Tema: Jämställdhetspris och hedersomnämning 2024
- Tisdag 16 april, klockan 13.00-16.00, Tema: Kvinnors ekonomi i förhållande till bostadsmarknaden
- Torsdag 5 september, klockan 13.00-16.00, Tema: Våld i nära relationer (möte 2)
- Måndag 18 november 9.00-12.00, Tema: Maskulinitetsnormer och tidiga insatser (möte 2)

Efter sammanträdet har mötet den 16 april flyttat till den 9 april på grund av en schemakrock.

9. Övriga frågor

Inga övriga frågor tas upp.